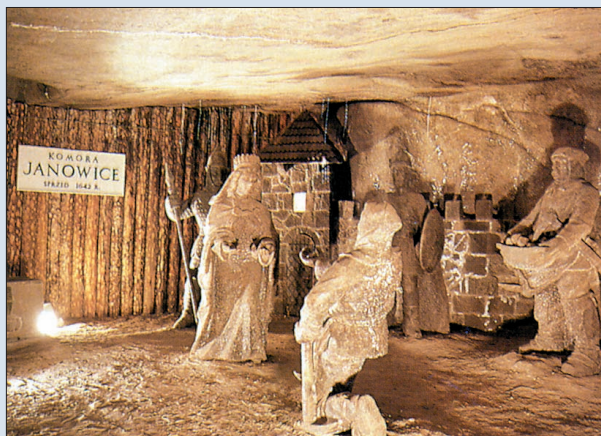

Atrakce kraje

Solné doly Wieliczka

Nalákat turisty na atrakci se místní lidé často snaží přeháněním, které si nezadá s tradovaným rybářským. Jedna brožura o Krakově píše: „Být v Krakově a nenavštívit Wieliczku je jako jet do Egypta a nevidět pyramidy.“ Pyramidy to nejsou, ale nevidět solné doly ve Wieliczce by byla vážně škoda. Spolu s Krakovem byla v roce 1978 zapsána do seznamu UNESCO. V tisíc let starých dolech najdete dvě stě metrů pod zemí komplex 20 kaplí a soch, které zde do soli vytesali zbožní Poláci po pracovní době. Až le- dově krásně působí především Kaple blahoslavených králů s oltářem, pěti lustry a varian- tou Poslední večeře. To všechno ovšem ze soli a na dvaceti tisících metrech krychlo- vých! Práce na této kapli za- brala horníkům v předminulém století skoro dvacet let. Vůbec všechna díla a místnosti ve Wieliczce mají na svědomí horníci a nikoliv profesionální umělci. Každý rok do Wieliczky

přijede na 700 tisíc turistů. I solné doly se ovšem snaží vy- dělávat, kde se dá. A tak nabí- zejí také pořádání speciálních akcí: slavnostní večeře, plesy, svatební hostiny, recepce, kon- certy. Nezapomeňte se tepleji obléct, teplota v dole je konstantních 15 stupňů. Cesta do podzemí začíná prudkým sestupem po 378 schodech do základní hloubky 64 metrů. Otevřeno od 8 do 16 h, vstupné 29 zł, za focení zaplatíte navíc 13 zł. Do dolu můžete jenom s průvodcem, u pokladny si mů- žete koupit informační brožurku za 7 zł v několika jazycích. www.kopalnia.pl Wieliczka leží asi 15 km jihový- chodně od Krakova. Pokud ne- máte auto, je nejlepší vlak. Z krakovského nádraží jezdí přímo linka. Jedna cesta stojí 3,5 zł. Kousek od nádraží odjíždí směrem Wieliczka každých deset minut také minibus (2 zł), akorát musíte řídit říct, kde chcete vystoupit. Taxík vás vyjde na 20 zł.

Všechny sochy, výzdoba a místnosti ve Wieliczce jsou ze soli. Kvůli vysokému obsahu minerálů ve vzduchu sem jezdí nejen turisté, ale i pacienti s respiračními chorobami. V útrobach dolu dokonce vzniklo soukromé sanatorium.

Doprava po městě

Zaparkovat v centru města na nevyznačeném parkovišti se vám nejspíš nepovede. Centrum „vymezené“ dopravním okruhem je rozděleno do tří zón. Samotný střed kolem Rynku Głównyho je pěší zónou, může se sem na kole. Do zóny B je sice vjezd za- kázán, hotelová hosté tu ale mohou zaparkovat na půl ho- diny. Některé hotely (např. Wavel Tourist) vám ovšem vystaví par-

kovací lístek. V zóně C se dá většinou parkovat do dvou hodin za mírný poplatek. Celodenní parkovací lístek stojí 25 zlotých. Jízdenka na tramvaj a autobus: 2,20 zł, hodinový lístek s pře- stupy: 2,80 zł, denní jízdenka: 9 zł, týdenní: 22 zł. **Informace o veřejné dopravě:** www.mpk.krakow.pl Hodinová projížďka koňskou bryčkou přijde na 120 zł.

→ radniční věž, zbytek radnice byl stržen v roce 1820. Ve skřípku pod věží se můžete v kavárně občerstvit svaře- ným vínem nebo medovinou (miód).

Severovýchodní roh Rynku zaplňuje bohatě zdobená go- tická katedrála Kościół Mari- acki (Mariánský). Zdejší pět set let starý oltář norimber- ského umělce Wita Stwosze z lipového dřeva nacisté de- montovali a odvezli, slehla se po něm zem, až ho Spojenci na konci války po částech objevili v Německu. Poláci oltář znovu poskládali dohro- mady a každý den v poledne se znovu a znovu slavnostně odhaluje. Tatarský vpád do města zase připomíná „hej- nal“, fanfára, která se v kaž- dou celou hodinu rozléhá z 54 metrů vysoké kostelní věže nad Krakovem. Podle le- gendy hrál tuto píseň v roce 1241 trubač, aby varoval obyvatele před nájezdníky, když ho do krku zasáhl šíp. Píseň, o jejíž živé provedení se nyní střídá sedm trubačů z hasičského sboru, dodnes končí uprostřed tónu.

Královskou cestou

Chcete-li si projít celou Královskou cestu, musíte na chvilku opustit brány starého města. Floriańskou ulicí se dáte na severovýchod, až do- jdete k Bráně sv. Floriána z roku 1307. Před branami města stojí Barbakan, kru- hová obranná bašta posta- vená na sklonku 15. století. Vaši procházku vám ještě před branou zkříží ulice Pija- rská, kde můžete vidět část zbytků středověkých měst- ských hradeb. Od brány pů- jdete zpět Floriańskou ulicí přes Rynek Główny a za kos- telem sv. Wojciecha se dáte na jih ulicí Grodzkou. V místě, kde tuto ulici kříží tramvajové koleje, stojíte na náměstí Wszyskich Świątych před dvěma rozlehlými kláš- terními kostely (východní patří dominikánům a západní františkánům) ze 13. století. V biskupském paláci hned naproti sídlil přes deset let kardinál Karol Wojtyła, než byl v roce 1978 zvolen pape- žem a z Wojtyły se stal Jan Pavel II. Pokračujte Grodzkou a dostanete se na náměstí

Kostel sv. Petra a Pavla

Sv. Marii Magdaleny. Tady se určitě na chvíli zastavíte před mohutným barokním koste- lem sv. Petra a Pavla. Aby ne- bylo kostelů málo, hned vedle něj stojí další. Románský chrám zasvěcený sv. Ondře- jovi rozhodně stojí za povšim- nutí. Je nejstarší budovou v Krakově (1086) a jedinou, která odolala již zmiňova- nému tatarskému útoku a zachránila tak životy lidem hledajícím úkryt před barbar- skými hordami.

Za pár metrů ulice končí a před vámi už stojí kopec Wawel s hradem, katedrálou a se vším, za čím sem při- jízdí několik miliónů turistů ročně.

Wawel – kopec králů

Hrad Wawel, klenot polské renesanční architektury, pa- nuje na kopci nad vinoucí se Vislou. Hrad se začal stavět už v 10. století, dnešní po- doba ovšem poněkud po- chází z rozsáhlé přestavby ve století šestnáctém. Tehdy Wawel sloužil jako katedrála i pevnost. Účel druhý měl i ve století minulém – být pro Poláky silně znesvěčující. Na- cisté si na Wawelu rozbili svůj hlavní stan. Německý Hans Frank protektor ale trestu za svou zpuštěnou ne- ucní, norimberský soud ho po válce poslal na šibenici.

Když z Grodzke zahnete doprava, dostanete se na ulici Podzamcze, z níž vede rampa k hradu. Cestou vzhůru minete polského ná- rodního hrdinu Tadeusze Ko- ściuszka (na konci 18. století bojoval za nezávislost a proti